

»Bogen sætter et værdigt punktum for en uværdig historie.«

Jeg synes egentlig, vi skal tilslutte os det værdige punktum, og jeg tror ikke, der er nogen i Grønland, når det kommer til stykket, der har en interesse i at rive op igen i den historie.

Min klare fornemmelse er, at sådan føler det grønlandske folk det, og sådan ser den danske regering det også: Det er et historisk og nu afsluttet kapitel. Regeringen har derfor ikke grundlag for at foretage sig yderligere i det spørgsmål, også i respekt for de mennesker og deres efterladte, som historien nu engang omfatter.

Fru Ellen Kristensen havde også et spørgsmål om ILO og forholdet til dansk arbejdsret, konflikten omkring Danmarks Lærerforening. Må jeg sige det ganske kort: Jeg har været i kontakt med landsstyreformand Jonathan Motzfeldt om sagen. Landsstyreformanden har fremlagt et forslag til løsning af den situation, fru Ellen Kristensen skitserer. Jeg har sendt sagen til arbejdsministeren, som i øjeblikket har meget at gøre, men ikke glemmer, at han også vil tage sig af den sag, og det vil han. Jeg kan se, at han nikker, samtidig med at han bakker, ikke baglæns, men på piben. Kort og godt, vi løser sagen selv inden for rigsfællesskabets rammer, og det føler jeg er det rigtige.

Så vil jeg i øvrigt gerne sige til hr. Jóannes Eidesgaard. Hr. Jóannes Eidesgaard sagde til mig: Jeg lagde meget mærke til åbningstalens ordvalg. Jeg lagde mærke til, at ordvalget ikke omfattede ønsket om et bredt flertal bag ved eventuelle færøske beslutninger om selvstyre.

Jeg vil gerne bekræfte i dag over for hr. Jóannes Eidesgaard, at det, jeg sagde på Færøerne, mener jeg faktisk også i Danmark. Jeg tror, det vil være bedst sådan.

Jeg tror stadig, det vil være bedst for Færøernes fremtid, det færøske folks sammenhold om at definere deres fremtid, at det bygger på et bredt politisk flertal i det færøske Lagting. Det er formentlig den allerallervigtigste politiske historiske beslutning, man nu står for at skulle forme på Færøerne siden krigen. Og jeg mener derfor af mange, mange grunde, at de største chancer for at få en bred færøsk folkelig opbakning er, at man har et bredt flertal i Lagtinget bag det, man måtte beslutte sig for. Det vil jeg også gerne i dag understrege.

Jeg vil også gerne understrege både til hr. Jóannes Eidesgaard og til hr. Óli Breckmann, at det må være på Færøerne selv, man finder sit

spor. Debatten må starte på Færøerne, debatten må finde sin konklusion på Færøerne, og dernæst må forhandlingerne gå i gang med den danske regering. Det vil sige, at processen, der nu er gået i gang på Færøerne, må, som vi ser det i Danmark, helst finde frem til et konsolideret svar, der er rimelig gennemarbejdet og dermed også rimelig bredt baseret, som jeg var inde på før.

Det er den færøske beslutning, hvordan man tilrettelægger sin proces. Jeg har blot villet give dette råd plus et til, som jeg også gerne vil bekræfte. Det er sådan, at ethvert valg, uanset om det er for en selv her i livet eller for et samfund, har sine konsekvenser. Det gælder også økonomiske konsekvenser, det har jeg heller ikke lagt skjul på, og det vil jeg gerne bekræfte. Sådan ser den danske regering også på sagen i forbindelse med det færøske beslutningsmønster om, hvilken form for selvstændighed – i højere grad eller helt suverænt – man beslutter sig for.

Jeg kvitterer hr. Jóannes Eidesgaard for bemærkningerne om de to færøske fiskere, der kom hjem fra Réunion. Nej, jeg vil ikke sige mere om det franske retsvæsen end det, hr. Jóannes Eidesgaard har sagt. Vi håber, at det kan gå noget hurtigere næste gang, og i hvert fald kan vi bekræfte hinanden i en ting: Det går meget hurtigere i Danmark, og det går meget hurtigt på Færøerne uden på nogen måde at anfægte retssikkerheden.

Både hr. Jóannes Eidesgaard og hr. Óli Breckmann talte meget – og det forstår jeg meget vel – om den intense og meget vigtige debat, der er i gang i Færøerne lige nu. Jeg vil gerne bare gøre et par få bemærkninger til den debat.

Må jeg understrege endnu en gang: Paragrafer og lovgivning er ikke alt. Må jeg understrege, at man på det færøske politiske niveau fortsat bør tænke på, hvad vi har tilfælles, fortsat bør tænke på, at der er kontakter, der rækker langt ud over det, der står i lovgivningen.

Jeg har skrevet en lille artikel i Dimmalætting og i Sosialurin om vores uddannelsesmæssige samarbejde, om det forhold, at der er tusindvis af færingere, der deltager i uddannelsesaktiviteter i Danmark. Jeg har skrevet om vores gensidige besøg, om vores gensidige arbejdsfællesskab på Færøerne og i Grønland og i Danmark. Jeg har understreget, at vi kan løse en række opgaver sammen.

Og så har jeg sagt en ting til: Der er jo ikke ret mange velfærdssamfund i Danmark og i andre dele af verden, som tilsammen fylder så